

S
A
P
R
E
R
E

A
U
D
E

ГОДИШЕН ДОКЛАД

2023 г.

Годишен доклад за дейността

2023 г.

Съдържание

Заорганизацията.....	4
Становища и позиции.....	6
Дигитално присъствие.....	8
Партньорства.....	11
За дейностите.....	12
1. Съдебна реформа.....	13
1.1. Шестата поправка на Конституцията.....	14
2. Гражданско наблюдение на публичните назначения.....	19
2.1. Инициатива за прозрачни парламентарни назначения.....	21
2.2. Мониторинг на назначенията, осъществявани в рамките на изпълнителната власт.....	22
2.3. Мониторинг на процедурите за избор на ръководни позиции в съдебната система.....	26
3. Превенция и противодействие на корупцията.....	31
3.1. Индекс на корупционния риск при обществените поръчки.....	31
3.2. Защита на сигнализиращите за нередности лица.....	33
3.3. Здравеопазване.....	34
3.4. Лобизъм.....	36
4. Гражданско образование и ангажираност на студентите.....	37
4.1. Стажантска програма.....	38
4.2. Правен хакатон.....	40
4.3. Гражданското образование като инструмент за изграждане на демократично общество.....	42
5. Борба с дезинформацията.....	43
6. Други.....	44
7. Финансова информация.....	47

ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА

Фондация „Български институт за правни инициативи“ (БИПИ) е регистрирана от Софийски градски съд на 06.03.2006 г. по фирмено дело №2037/2006 г. като фондация – юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза.

Фондацията е пререгистрирана през 2018 г., съгласно приетите промени в Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Фондацията е регистрирана в Националната агенция за приходите под № 2220151657 от Териториална дирекция – София, Офис Център, а в Агенцията по вписванията, регистър БУЛСТАТ под № 175054881.

През 2023 г. в БИПИ не са правени промени на управленско ниво.

През 2023 г. Фондацията не е извършвала и няма приходи от стопанска дейност. Всички приходи на Фондацията са от спечелени пред различни донори проекти.

В Учредителния акт на фондацията не са правени промени и съгласно чл. 6, ал. 1, нейните цели са:

- › укрепване на диалога между гражданското общество, бизнес

сектора, изпълнителната, съдебната и законодателната власт за утвърждаване и развитие на демократичните ценности и решаване на въпроси от важно обществено значение;

- › предоставяне на опит и познания за утвърждаване на върховенството на закона и подобряване на правната рамка, институциите и организациите с оглед стимулиране развитието на гражданското общество, подкрепа на демократичните процеси и подобряване на бизнес средата;
- › синхронизиране на българското законодателство с европейските и международни правни стандарти;
- › поддържане и повишаване квалификацията на адвокати, съдии, прокурори, медиатори и други специалисти, работещи в областта на укрепването на върховенството на закона;
- › подкрепа на правната реформа, включително и чрез разпространение на нова култура за разрешаване на спорове посредством популяризиране на медиацията и други алтернативни способности за разрешаване на спорове.

В изпълнение на тези цели и през 2023 г. БИПИ осъществи дейности по:

- › изработване и изпълнение на проекти; организиране на дискусии и за развитие на диалога между гражданското общество, бизнес сектора и съдебната власт, и развитие на демократичните ценности;
- › разработване, организиране и предоставяне на обучения; конференции, кръгли маси, семинари и др. за предоставяне на опит и познания в различни сфери на обществения и правен живот у нас;
- › провеждане и участие в международни, регионални и национални срещи.

През 2023 г. БИПИ продължи да бъде активен член на:

- › Съвета по прилагане на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система към Министерство на правосъдието.
- › Гражданския съвет към Националния съвет по антикорупционни политики (НСАП) към Министерски съвет;
- › Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси към Министерски съвет;
- › Гражданският съвет към Съвета за прилагане на националния координационен механизъм за

върховенство на правото;

- › След промяна в ПМС 240 от 2019 г., с което се създаде Национален механизъм – Съвет за върховенството на правото, БИПИ стана пълноправен член на Гражданския съвет към този механизъм. Припомняме, че в резултат на неправомерна отмяна на избора на БИПИ за член на Гражданския съвет, Институтът осъди Министерство на правосъдието и до голяма степен промените в ПМС 240 бяха продиктувани и от решението на ВАС.

През 2023 г. БИПИ продължи да бъде активен участник и в обществените процеси по темите, по които има натрупана дългогодишна експертиза. Високата динамика в политическата обстановка се запази, която доведе до нови служебни правителства и предсрочни избори. Във фокуса на обществения дневен ред отново бяха проблемите свързани с незавършената съдебна реформа, изтеклите мандати на важни регулатори и необходимостта от прозрачни процедури за номиниране и избор на хората, които ръководят ключови за държавното управление институции. Освен по тези теми, БИПИ продължи да развива и дейност насочена към по-младото поколение най-вече в сферата на гражданското образование.

СТАНОВИЩА И ПОЗИЦИИ

БИПИ активно участва в процесите по вземане на публични решения чрез активна комуникация с институции, медии и представители на гражданското общество. Във връзка с това през 2023 г. бяха изготвени и представени следните експертни становища, позиции и предложения:

Съвместно становище на БИПИ, Сдружение „Център за изследване на демокрацията“ и фондация „Програма Достъп до информация“ по Проект на Концепция за регулиране на лобистките дейности от 17.11.2023 г.

18.12.2023 г.

Съвместно становище на БИПИ и сдружение “Център за изследване на демокрацията” относно проект на Наредба за воденето на регистъра на сигналите по чл. 18 от Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения и за препращане на вътрешни сигнали към Комисията за защита на личните данни

20.07.2023 г.

Отворено писмо относно извеждането на Националната следствена служба от системата на прокуратурата

08.06.2023 г.

Съдът задължава Държавен фонд „Земеделие“ да предостави на БИПИ информация относно публични назначения

23.05.2023 г.

Отворено писмо до Пленума на ВСС относно позицията на Борислав Сарафов, заместник главен прокурор и директор на НСЛС

10.05.2023 г.

Предложения на БИПИ за промени в ПОДНС във връзка с
избора на органи от 49-ото НС

24.04.2023 г.

Писмо от БИПИ във връзка с провеждането на процедури за
избор на органи от Народното събрание

18.04.2023 г.

От 2013 г. БИПИ осъществява мониторинг на процедурите за избор на органи от Народното събрание. Организацията изпраща до всеки новоизбран парламент предложения за промени в ПОДНС, както и Единни правила за издигане на кандидатури, представяне и публично оповестяване на документи, изслушване на кандидати, подготовка за избор и избор на органи по действащото законодателство, с цел процедурите да са по-конкурентни и прозрачни и да се осъществява избор съобразно високи демократични стандарти.

ДИГИТАЛНО ПРИСЪСТВИЕ

Една от целите на БИПИ и през 2023 г. е осигуряването и улесняването на публичния достъп до важна за обществото информация, чрез което се гарантира повече прозрачност, отчетност и отговорност от страна на институциите. В тази посока бяха насочени и усилията на Института да разшири и надгради инструментите, отговарящи ефективно на посочената цел. БИПИ поддържа два сайта: официалната интернет страницата на фондацията е www.bili-bg.org и Платформата за гражданско наблюдение на публичните назначения в Република България, където е поместена разнообразна информация и аналитични материали във връзка с назначенията, осъществявани от парламента, както и за тези на изпълнителната власт. Институтът има страници във [**Facebook – Български институт за правни инициативи**](#) и [**За прозрачни назначения**](#), както и в [**Instagram – Фондация БИПИ**](#), и канал в [**Youtube – BILI Foundation**](#).

В самия край на 2022 г. БИПИ откри своя профил в Инстаграм, в който се публикува разнообразно съдържание от дейностите на организацията, обяви за конкурсите за студентско есе и стажанти, както и медийните участия на членовете на екипа. Профилът ни включва разнообразно съдържание, включващо статични постове с конкретна цвятова гама, както и ангажиращи рийлове (кратката видео форма, специфична за платформата). Рийловете са най-честият и съответно най-гледаният формат в профила на БИПИ, което е в пряка връзка с най-предпочитаната за момента форма на съдържание. Те представят както телевизионните медийни участия на членовете на екипа, така и специално заснети и монтажирани видеа, с цел представяне на част от дейностите на организацията – изготвени анализи, наръчници и образователни видеа.

Podcast

Из лабиринтите на правото

БИПИ

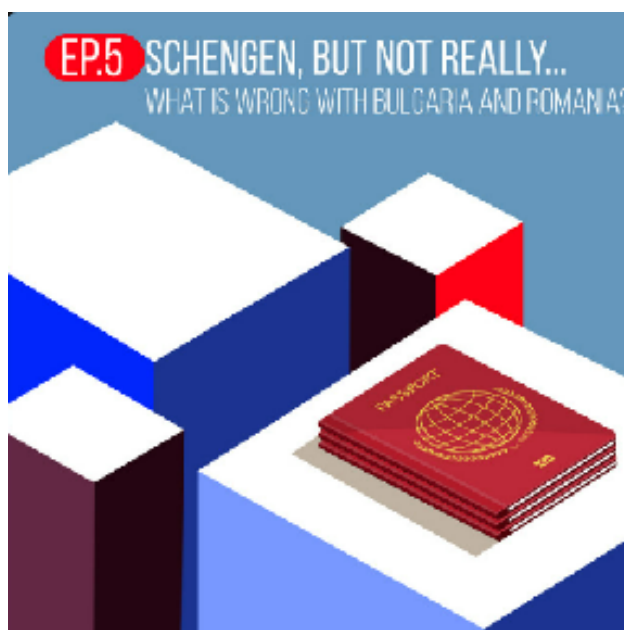
Following

...

About

Из лабиринтите на правото е подкаст на Български институт за правни инициативи. Тук по креативен, а понякога и забавен начин, представяме популярни и не толкова-популярни теми, пречупени през призмата на правото. Enjoy!

През 2023 г. организацията стартира и специализиран тематичен подкаст „[Из лабиринтите на правото](#)“, в който водещите (членове на екипа на БИПИ) по креативен, а понякога и забавен начин, представят популярни и не толкова-популярни теми, пречупени през призмата на правото. Първият сезон на подкаста се състои от 8 епизода, които обхващат темите за пропагандата, изкуствения интелект, професионалното израстване като адвокат, антикорупционните мерки в Румъния и корупционните скандали в малките населени общини в Северозападна България. Освен гости от различни поприща от страната, „Из лабиринтите на правото“ включва и предвижда провеждането на разговори с чуждестранни гости, какъвто е и епизодът „Schengen, but not really - what is wrong with Bulgaria and Romania?“ с политическия експерт от Румъния Сорин Йоница.

ПАРТНЬОРСТВА

През изминалата година БИПИ продължи активно да си партнира с различни организации и институции. Партньорството се реализира както чрез участието ни във формати създадени чрез законови и подзаконови нормативни актове, така и чрез работата ни по различни проекти. Създаването на партньори ни дава възможност за разширяване на дейността и обогатяване на екипа. Работата с различни партньорски организации и институции на ниво ЕС, както и с други държави е също изключително ценен елемент от дейността на една гражданска организация. Дава възможност за демонстриране на успехи и добри модели, които могат да бъдат прилагани и извън територията на страната.

БИПИ традиционно работи за изграждане на устойчиво партньорство и с професионалните организации на магистратите по линия на повишаване на капацитета за стратегическо планиране. С тази цел през 2023 г. бяха проведени поредица от срещи с тези организации, както и съвместно организиране на мероприятие посветено на предстоящите към онзи момент промени в Конституцията (внесени в НС от група от 166 народни представители на 28 юли 2023 г.).

ЗА ДЕЙНОСТИТЕ

БИПИ отчита резултати от постоянните си и дългогодишни усилия в областите на върховенството на правото, добро управление, разширяване на гражданското участие и граждански контрол, борбата с корупцията, гражданското образование и пр. В тази посока са насочени и всички дейности на организацията през 2023 г., като фокусът през този отчетен период беше поставен върху следните теми и направления:

1. СЪДЕБНА РЕФОРМА

2023 г. беше белязана от сериозни кадрови и институционални промени, както и такива на ниво политики в системата. За първи път от най-новата история на страната един главен прокурор не довърши мандата си. Господин Гешев беше освободен от длъжността главен прокурор и на негово място за временно изпълняващ функциите беше избран г-н Борислав Сарафов. От законодателна гледна точка усилията бяха концентрирани върху изготвянето, обсъждането и приемането на поредните промени в Конституцията на Република България като основната им част отново е в глава шеста „Съдебна власт“. Една от основните дейности на БИПИ е свързана именно с реализиране на важни елементи от съдебната реформа и в тази връзка институтът реализира конкретни инициативи през отчетния период.

1.1. ШЕСТАТА ПОПРАВКА НА КОНСТИТУЦИЯТА

ШИРОК ЕКСПЕРТЕН ДЕБАТ

В края на юли 2023 г. народни представители от ГЕРБ-СДС, ПП-ДБ и ДПС внесоха проект за промени в Конституцията.

Отчитайки необходимостта от широк експертен дебат, който следва да предшества проекта за изменение на основния закон, БИПИ инициира провежданенаголямаконференцияनावисоко ниво, организирана в партньорство със Съюза на съдиите в България, Асоциацията на прокурорите в България и Камарата на следователите в България – „Промените в Конституцията по отношение на Съдебната власт – между възможното и необходимото“ (19.09.2023 г.).

В конференцията участие взеха съдии, прокурори и следователи, представители на академичната общност, на гражданския сектор, на изпълнителната, законодателната и съдебната власт, както и на президентската институция. Събитието осигури платформа за професионален и задълбочен дебат, в който да се обсъдят предложените промени и важните за съдебната реформа въпроси.

НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНО ПРОУЧВАНЕ, СВЪРЗАНО С ПРОМЕНИТЕ В КОНСТИТУЦИЯТА

През ноември 2023 г. по поръчка на БИПИ беше проведено национално представително проучване за нагласите на българските граждани към промените в Конституцията и свикване на Велико народно събрание (проучването е проведено в периода 10–21 ноември 2023 г. по метода на пряко стандартизирано интервю по домовете на анкетираните лица).

Въпросът с промените в Конституцията и приемането на изцяло нов основен закон не получава еднозначен отговор от страна на гражданите. Резултатите от проведеното проучване показват подкрепа от 18,7% за приемане на изцяло нова Конституция на Република България. 35% са застъпващите се само за частични изменения в основния закон, а 14,4% са категорични в оценките си, че не са необходими нито промени в действащата, нито изготвянето на изцяло нова Конституция. Съществен е и дялът от граждани, които нямат мнение по поставения въпрос – 31,9%.

Оценките на българските граждани са нееднозначни и по темата за свикването на Велико Народно събрание. Основната група от анкетираните не успяват да формират лично мнение въпреки публичните дискусии по темата (близо 40%). Подкрепящите идеята

- малко над една четвърт, са с по-нисък дял в сравнение с групата на заявилите, че не трябва – 34,2%. Противниците на идеята изтъкват като основен аргумент убеждението, че към настоящия момент нищо не налага свикването на Велико Народно събрание.

Интересът към и запознатостта с настоящия проект за промени в основния закон не е на особено високо равнище. Докато 47,9% от гражданите имат само най-бегла представа какво включват предложените конституционни изменения, то 47,2% не знаят нищо за тях. Под 5% са тези, които заявяват, че се чувстват напълно запознати с предложенията.

Решаването на проблемите в съдебната власт като част от промените в Конституцията се изтъква като важно от близо 60% от българските граждани. Създаването на условия за контрол на главния прокурор (39,8%) и промяната на политическата среда (39,3%) допълват трите най-важни за решаване проблема към настоящия момент от гледна точка на конституционните промени. Предложението, което получи най-голямо одобрение от гражданите (67,6%) е свързаното със завишаване стандартите при избиране ръководствата на независимите регулатори.

Тема и автор	Дата
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер за Дарик: България винаги остава в задния двор на ЕС, не може да ни се има доверие</u>	02.02.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер в ефира на БНР Благоевград</u>	03.02.2023 г.
<u>Биляна Гяурова Вегертседер в предаването “Директно” по Bulgaria on air</u>	25.04.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер в предаването “Директно” по Bulgaria on air</u>	13.06.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер по БНР: Политиците да се допитат до магистратите за готвените конституционни промени</u>	28.07.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер по Bulgaria on Air: Правосъдна реформа или непрестанна промяна в законите</u>	12.08.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер в “Кой говори” по Дарик</u>	16.10.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер по БНР: Политически интереси движат промените в Конституцията</u>	29.11.2023 г.
<u>Промените в Конституцията по отношение на съдебната власт – между възможното и необходимото: Изказвания от конференцията, проведена се на 19.09.2023 г. в Централен Военен клуб – София</u>	23.11.2023 г.

Тема и автор	Дата
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер за Euronews Bulgaria: Близо 90% от хората не знаят какво предвиждат готвените конституционни промени</u>	08.12.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер в “Лице в лице”: Това, което хората най-много разбират и припознават за промени в Конституцията е завишаване на стандартите в избора на ръководствата на регулаторите</u>	09.12.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер пред Дарик: Пришпорването на процедурата за промяна на Конституцията обслужва по-скоро политически цели</u>	14.12.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев пред Дарик: Когато нещо в парламента е спешно, значи е грешно</u>	19.12.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер пред Euronews Bulgaria: Преднамерено не бяха чути притесненията относно конституционните промени</u>	21.12.2023 г.

2. ГРАЖДАНСКО НАБЛЮДЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ НАЗНАЧЕНИЯ

И през 2023 г. БИПИ продължи дейностите си по мониторинг на назначенията на регулаторни, надзорни и контролни органи, избирани от Народното събрание, на висшите публични назначения, осъществявани

от изпълнителната власт, на процедурите за избор на ръководни позиции в съдебната система, както и на назначенията на управителните органи в държавните и общинските болници.

На 27 септември 2023 г. в Литературен клуб „Перото“, НДК, се проведе дискуссионен форум, на който бяха представени двете последни аналитични публикации на БИПИ, посветени на публичните назначения. Първата, озаглавена „Из коридорите на властта. Как се назначават ръководители на териториални структури в страната“, се базира на резултатите от проведени за първи път социологически качествени и количествени изследвания на назначенията по места. Разкрива се какво мислят гражданите за тези институции, като е направен опит да се реконструират и локални властови мрежи. Документът описва нормативната рамка, която регламентира назначаването и освобождаването на ръководителите на тези структури, както и релевантна съдебна практика при уволненията им.

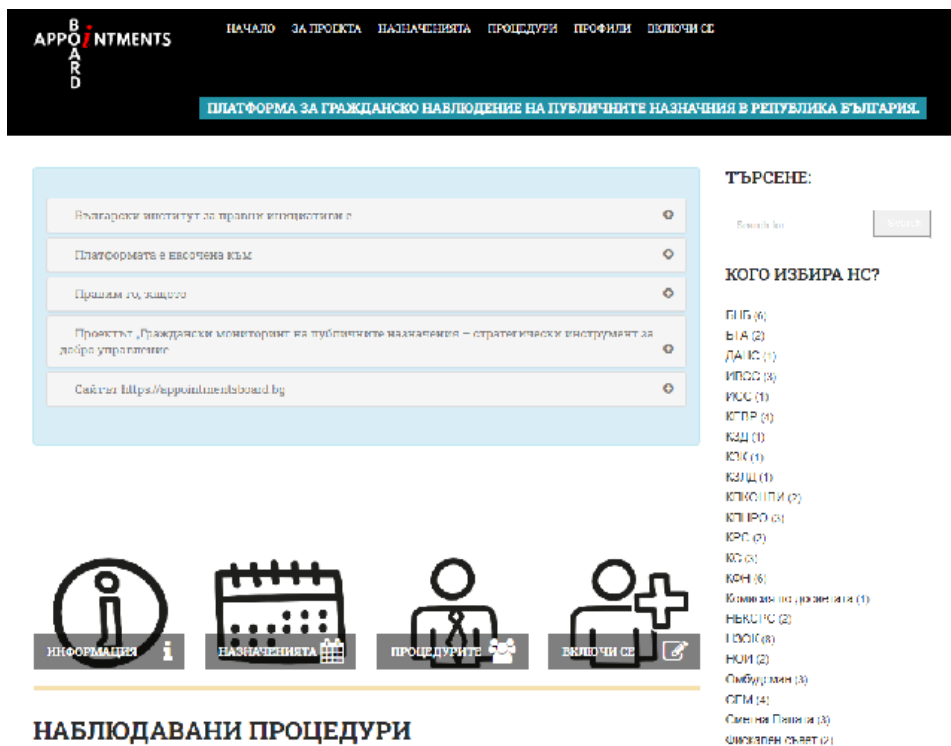
Вторият анализ е посветен на избора на еднолични и колективни органи от Народното събрание. Той се основава на резултатите от систематично гражданско наблюдение на парламентарните назначения от 2013 г. до 2023 г.

Представянето провокира интересна и ползотворна дискусия, в която се включиха съдии, политици, представители на академичната общност и експерти от държавната администрация. Събитието даде възможност да се проведе съдържателно и високо-експертно обсъждане на множество въпроси по темата и създаде общо пространство за търсене на решения, за да се подобри управлението на процесите на рекрутиране на ръководителите на редица институции.

Събитието беше заключително по проекта „Граждански мониторинг на публичните назначения – стратегически инструмент за добро управление“, осъществяван с финансовата подкрепа, предоставена от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП.

БИПИ продължава дейностите по мониторинг на публичните назначения и към днешна дата. Организацията поддържа и надгражда специализирания уеб сайт за мониторинг на назначенията (създаден през 2014 г.).

Съдържанието, поместено на [Платформата за гражданско наблюдение на публичните назначения](#), се актуализира постоянно. Публикуват се новини, съобщения, авторски материали по темата, публичните представяния на кандидатите при избор на органи от НС, цялата информация за провежданите процедури, всички аналитични продукти по темата, създадени от екипа на БИПИ, график на мандатите и пр. Платформата осигурява публичен достъп до събрана, систематизирана и обобщена информация във връзка с публичните назначения

2.1. ИНИЦИАТИВА ЗА ПРОЗРАЧНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ НАЗНАЧЕНИЯ

Проблемът с провеждането на процедури за избор от НС се задълбочи изключително през последните две години, тъй като все повече регулаторни и контролни органи са с изтекъл или изтичащ мандат ([Вж.: График назначения](#)). БИПИ използва всички възможни инструменти, за да повдига публично въпроса, като своеобразна форма на граждански натиск в полза спазването на демократичните принципи (вкл. и по отношение на спазването на мандатността). Членовете от екипа на Института използват разнообразен инструментариум за извеждане на темата на преден план в политическия дневен ред и приоритетно разрешаване на проблема. Експертите на БИПИ повдигат въпроса не само по време на медийните си изяви, но и на различни форуми, които организират или участват, на работни срещи и консултации с представители на институциите, академичната общност и гражданския сектор.

Институтът изпрати до народните представители от 49-ото НС [писмо](#) (отразено в [Дневник](#), 18.04.2023 г., [24 часа](#), 18.04.2023 г., [Капитал](#), 18.04.2023 г., [БТА](#), 21.04.2023 г. Публикувано е и на първа страница на Daily News, No. 403, 22.04.2023). с призив за предприемане на незабавни действия от Народното събрание за провеждане на процедури за избор на органи, както и [предложения за промяна в ПОДНС](#). На 16.12.2023 г. беше публикувана и разпространена и [позиция на БИПИ във връзка с решения на временната парламентарна комисия за правилника на НС](#).

През 2023 г. парламентът стартира 8 процедури за избор на органи, от които 6 приключват с осъществен избор: за управител на БНБ (участват трима кандидати, от които Николай Каварджиклиев се оттегля, НС избира Димитър Радев), за подуправители на БНБ (двама са номинираните, по предложение на управителя – избрани Андрей Гюров и Петър Чобанов, парламентът избира и двамата), за председател на Сметната палата (предложени са двама кандидати, избран е Димитър Главчев). НС провежда и 2 процедури за управител на НЗОК – първата завършва без избор, при втората е избран Станимир Михайлов (единствен кандидат).

Задълбочаващата се криза с назначенията създаде и нова практика в КС са два казуса от последните две години, единият от които е свързан с освобождаването на председателя на Сметната палата (Решение на НС от 20.01.2023 г.). С Решение №5 от 22.06.2023 г. КС обявява това решение на НС за противоконституционно като счита, че изложените в искането съображения обосновават нарушение на принципа на правовата държава (по чл. 4, ал. 1 от Конституцията). С препотвърждаването на избора си за временно изпълняващ дейността председател на Сметната палата народните представители отказват да се съобразят изцяло с решението на КС.

През 2023 г. БИПИ публикува и „Наблюдение и анализ на избора на регулаторни и контролни органи от Народното събрание (2013 – 2023 г.)“. Анализът беше представен на дискуссионния форум от 27 септември 2023 г.

Подробна информация от мониторинга, осъществяван от БИПИ, във връзка с избора на органи от НС може да се намери на www.appointmentsboard.bg.

2.2. МОНИТОРИНГ НА НАЗНАЧЕНИЯТА, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ В РАМКИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ

През 2023 г. екипът на БИПИ разшири работата си по наблюдение на публичните назначения чрез три групи дейности:

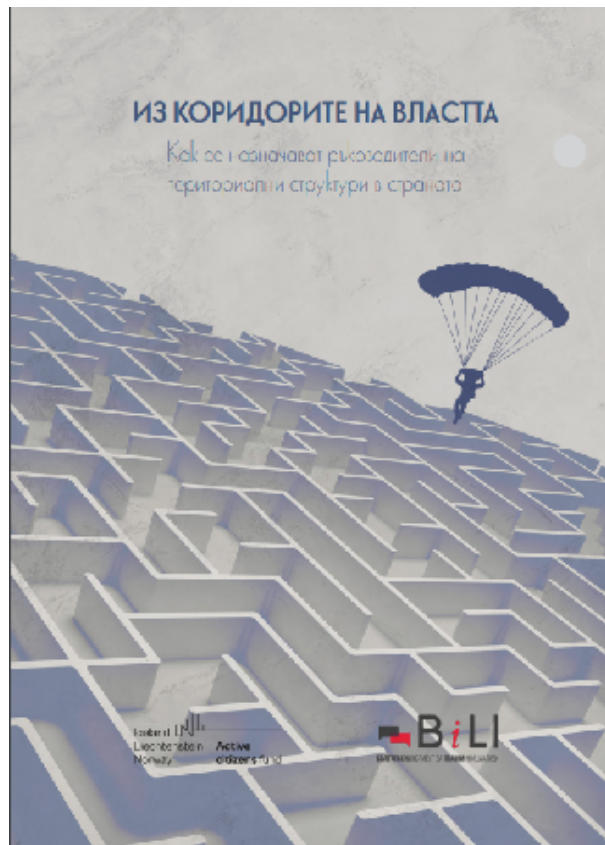
1) Проведени бяха емпирично социологическо изследване и просопографско изследване и мрежови анализ в три областни града – Варна, Враца и Стара Загора. Подходът за изследване и представяне на темата през разбиранията и мнението на местните общности се прилага за първи път в страната.

Проучването даде възможност темата с подбора на ръководни кадри и в

изпълнителната власт да се разгледа през призмата на хората, чиито ежедневен живот пряко зависи от работата на териториалните администрации. Това се оказва ефективен подход както за осветляването на различни проблеми и зловредни зависимости, така и за изготвяне на нови модели за кадрова политика, адаптирани към специфичния контекст в страната.

2) Проведен беше мониторинг на назначенията на ръководители на териториални структури на изпълнителната власт, вкл. и ретроспективен преглед (от 2009 г. до 2023 г.) във връзка с назначените ръководители. За целта бяха привлечени представители на гражданското общество от 5 областни града – Варна, Враца, Пазарджик, Русе и Стара Загора.

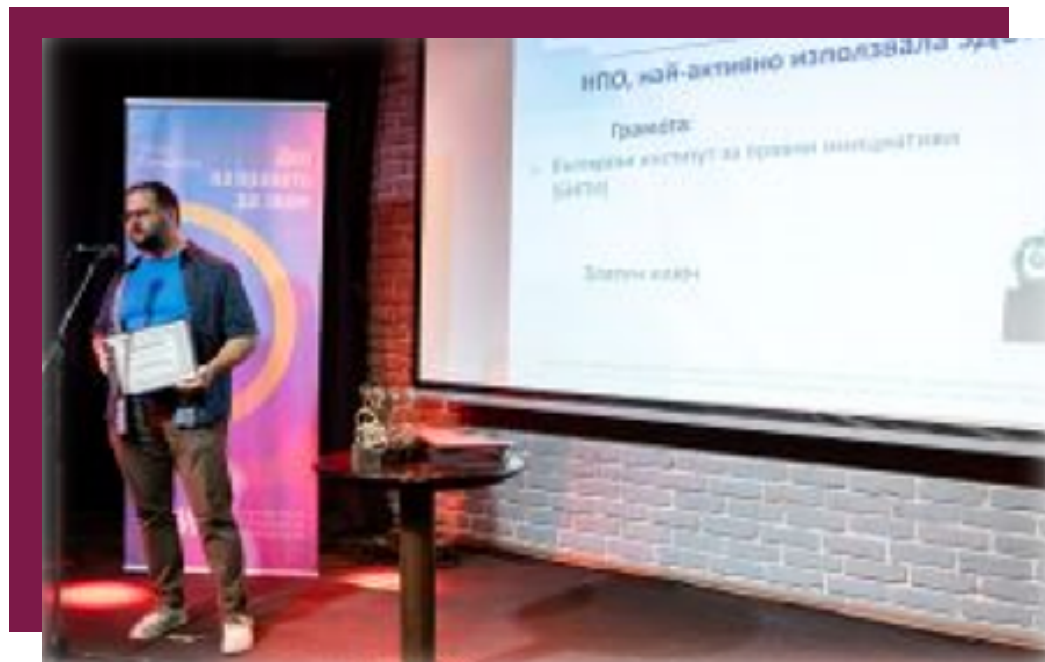
Ретроспективният преглед се оказва изключително предизвикателство, но въпреки всички ограничения и затруднен публичен достъп до немалка част от търсената информация, се натрупа база данни. Събрана и систематизирана е информация за 238 позиции (кадрови промени при заемането на ръководните длъжности) за петте областни центъра през периода от 2009 г. до 2023 г. Данните са представени в обобщен вид в анализ, изготвен от експертите на БИПИ, който включва и допълнителни проучвания, като например по отношение на съдебната практика във връзка с назначенията.

3) Анализите на данните от ЕСИ и МАПИ, както и на информацията от реализирания мониторинг на назначенията по места, бяха събрани и публикувани в едно издание – „[Из коридорите на властта. Как се назначават ръководители на териториални структури в страната](#)“, представено на дискусияния форум от 27 септември 2023 г.

През 2023 г. [БИПИ спечели съдебно дело срещу Държавен фонд „Земеделие“](#), водено заради отказа да се предостави информация по реда на ЗДОИ за проведени процедури за избор на директор на Областна Дирекция – Стара Загора, за периода от 2009 до 2022 г.

На церемония, посветена на Международния ден на правото да знам, през септември 2023 г. БИПИ беше отличена с грамота за последователната си „работа за подобряване на прозрачността

по избора и назначаването, както и за квалификацията на назначените ръководители, на областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“. С упоритостта си да използват докрай процедурите по ЗДОИ, БИПИ спомагат да се постигне съдебна практика в полза на прозрачността на назначенията.“

Като партньор за България по проекта „Централна Европа – изграждане на устойчивост на гражданското общество“, който се реализира с подкрепата на United States Agency for International Development и German Marshall Fund of the United States, в края на 2023 г. БИПИ организира и проведе две обучения за повишаване на капацитета на граждански организации и на гражданското участие и контрол „Наблюдение на назначенията на ръководители на органи на изпълнителната власт“ – във Велико Търново (10-11 ноември 2024 г.) и в Бургас (25-26 ноември 2024 г.). Първото обучение беше насочено към организации на гражданското общество и активни граждани, работещи в Югоизточна България и по-точно – в областите Бургас, Сливен и Ямбол. Второто – в областите Велико Търново, Габрово и Ловеч.

В интервюта, публикации и информационни съобщения, вкл. и чрез платформата за прозрачни назначения експертите на БИПИ представят публично някои от най-актуалните аспекти по темата с назначенията, част от които са представени по-долу:

Тема и автор	Дата
Първите назначения в регулаторите: обвързано вземане на решения с политически натиск	26.07.2023 г.
Регулаторите са по-важни от правителството (Теодор Славев. Отражено в Дневник , 29.05.2023 г.	31.05.2023 г.
КС обяви за противоконституционно Решението на НС за освобождаване на председателя на Сметната палата	21.06.2023 г.
Кадроване извън мандат. Какви избори за лидери в системата прави ВСС? (Част първа), в Дефакто	26.05.2023 г.
Силен шамар върху независимостта на регулаторите. Публикацията е препечатана в Дневник	21.01.2023 г.
Биляна Гяурова-Вегертседер за БТА: Изглежда, че депутатите в 47-ото и настоящото 48-о НС не разбират или се правят, че не разбират, че носят отговорност	03.01.2023 г.
Биляна Гяурова: Поставянето на органите с изтекли мандати в изпреварващо послушание руши държавността (БНР). Отражено и от Клуб Z	27.04.2023 г.
Търгашки в храма на демокрацията, Т. Славев	11.12.2023 г.
Биляна Гяурова-Вегертседер в студио „Банкеръ“: 17 регулатора работят в състояние на „изпреварващо подчинение“	08.12.2023 г.
Цветомир Тодоров за БТВ новините за скандала в Пирогов: Това са класически червени флагове за възможни злоупотреби, включително и умишлени	07.12.2023 г.

Тема и автор	Дата
<u>Д-р Теодор Славев пред в. Сега: Овладеват властта, като се окопават в регулаторите</u>	06.12.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев по БНР Пловдив: В момента над 16 органа стоят извън мандат, част от тях е ВСС и инспектората към него, а ВСС избира следващия главен прокурор</u>	01.12.2023 г.
<u>Интервю с Исидора Димова и Цветомир Тодоров, в месечния информационен бюлетин на ПДИ</u>	Октомври 2023 г.

2.3. МОНИТОРИНГ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ИЗБОР НА РЪКОВОДНИ ПОЗИЦИИ В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА

БИПИ продължи, вече традиционния, мониторинг на процедурите за избор на административни ръководители в съдебната система и отправянето на въпроси към кандидатите за тези постове. През 2023 г. бяха обхванати 38 процедури, между които и процедурите за избор на главен прокурор, национален член на Евроюст и Европейски делегирани прокурори. Общият брой на кандидатите, към които БИПИ зададе своите въпроси бе 65. Ето ги и процедурите:

Общ брой процедури за адм. ръководители на съдилища: 31

Общ брой кандидати за адм. ръководители, към които са зададени въпроси: 36

Общ брой процедури за адм. ръководители на прокуратури: 4

Общ брой кандидати за адм. ръководители, към които са зададени въпроси: 5

Процедури за главен прокурор: 1

Процедура за национален член на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст): 1

Общ брой кандидати за национален член на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст): 6

Процедура за подбор на кандидати за 7 (седем) европейски делегирани прокурори от Република България: 1

Общ брой кандидати за европейски делегирани прокурори от Република България: 17 (от които 4 отказали се)

Тема и автор	Дата
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер в ефира на Euronews Bulgaria: Главният прокурор е като царицата в шахмата</u>	31.01.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев по Дарик радио: ВСС трябва да се намеси, а НС да изслуша главния прокурор</u>	09.05.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер пред ФАКТИ: Пропуква ли се прокуратурата и „спасява“ ли се Борислав Сарафов?</u>	10.05.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер за БНТ: изваждането на следствието от прокуратурата е прекалено бързо</u>	05.06.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер по БНР Благоевград: Изгубени в превода от заседанието на пленума на ВСС</u>	09.06.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер пред Euronews България: ВСС „олеква“, оставя се усещането за натиск върху неговите членове</u>	10.06.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев гостува в предаването “Говори сега” по БНТ</u>	12.06.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер по Euronews България: Изваждането на прокуратурата от съдебната власт може да доведе до обзаването от управляващите</u>	26.07.2023 г.
<u>В търсене на Главен прокурор, текст на Биляна Гяурова-Вегертседер</u>	05.07.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер: Гепев се опитва да създава фалшив съспенс и да пренарежда играта, виждайки, че изпада от нея</u>	14.06.2023 г.

Тема и автор	Дата
<u>Д-р Теодор Славев: ВСС бърза да избере следващия главен прокурор</u>	19.06.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев пред Bulgaria on Air: Сарафов се готви да управлява дълго</u>	20.06.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев по Дарик: Очаквам Сарафов да бъде избран за редовен гл. прокурор, а Гешев влиза в партийната битка</u>	21.06.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер в “Лице в лице” по БТВ</u>	22.06.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер по Euronews България: Изборът на Сарафов се случи по законен, но не по най-почтения начин</u>	26.06.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Гешев да се бори за справедливост, това е оксиморон</u>	05.07.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Налице е властови вакуум в прокуратурата</u>	07.07.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер: Сарафов може да остане и.д. главен прокурор над 6 месеца</u>	10.07.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер в “Кой говори” по Дарик</u>	16.10.2023 г.

Тема и автор	Дата
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер пред ФАКТИ: Лекотата, с която бе освободен г-н Гешев, доведе до смразяващ ефект сред редовите прокурори</u>	22.11.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер пред ФАКТИ: Лекотата, с която бе освободен г-н Гешев, доведе до смразяващ ефект сред редовите прокурори</u>	28.12.2023 г.

3. ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА

3.1. ИНДЕКС НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

На 11 септември 2023 г., екипът на БИПИ представи съвкупност от показатели, които дават индикации за висок корупционен риск при обществените поръчки и са изведени на база на анализ на практиката на ВАС, КЗК, АДФИ, Сметна палата, както и препоръки от международни организации.

През 2023 г. БИПИ създаде Индекс на корупционния риск при обществените поръчки. Пилотното тестване на Индекса е базирано върху представителна извадка от общо 166 процедури. Извадката е изтеглена чрез случаен подбор от общо 1224 процедури, обявени в периода 01.01.2020 г. – 30.06.2023 г., чийто предмет са строителни дейности на обща прогнозна стойност 2.73 милиарда лева. В обхвата на анализа влиза възлагането на строителни дейности от областните центрове. Поради представителния характер на извадката резултатите могат да бъдат отнесени към всички поръчки за строителство, които са възлагани от 28-те областни центрове в България чрез ЦАИС ЕОП. Попадналите в извадката процедури са на обща стойност 259,9 милиона лева.

Стойността на индекса от 23,75% показва, че в немалка част от обществените поръчки са допускани отклонения от това, което законът предписва. Това е сериозна индикация за проблеми и нарушения в процеса на възлагане. Границите на индекса се движат от нула до сто, като нула е

идеалното състояние, в което няма риск от субективизъм и риск от каквито и да било корупционни практики. Сто е теоретичният максимум на този риск. 60 процента от обявените поръчки завършват с една оферта по различни причини – има един кандидат или другите са отстранени, което води до стесняване на конкуренцията и възможността за състезание.

Агенцията за обществени поръчки публикува публичните възложители, които са сключили договори за обществена поръчка въз основа само на една оферта. При по-малките общини като Грамада, Брусарци това са сто процента от всички обществени поръчки за първото полугодие на т.г. са въз основа само на една оферта. За София те са 22,86%, Пловдив – 47,75%, Варна – 58,33%, Бургас – 77,92%, или общо от 308 процедури 240 договора са сключени въз основа на подадена само една оферта.

Тема и автор	Дата
Неслучайно една от препоръките към България е за разследванията срещу корупцията, смята Биляна Гяурова-Вегертседер	09.07.2023 г.
БИПИ представи Индекса на корупционния риск при обществените поръчки и резултатите от пилотното му тестване	11.09.2023 г.
Цветомир Тодоров по Дарик: При над 25% от обществените поръчки има завишен риск от корупция	20.09.2023 г.

3.2. ЗАЩИТА НА СИГНАЛИЗИРАЩИТЕ ЗА НЕРЕДНОСТИ ЛИЦА

БИПИ работи по темата от няколко години и в началото на 2023 (на 28 април 2023 г.) БИПИ, съвместно с Комисията за защита на личните данни и Базелския институт за управление бе съорганизатор на кръглата маса на тема **„Популяризиране на влизането в сила на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения – въпроси и отговори“**. Цел на кръглата маса бе да се представят и обсъдят основните въпроси, свързани с техническите и правните аспекти на прилагането на новия закон, съгласно който ролята на външен канал за сигнализиране вече се изпълнява от КЗЛД. В

събитието взеха участие над 100 представители от всички министерства в България, журналисти, експерти от различни общини, служители на Посолствата на Кралство Нидерландия, САЩ и Великобритания, както и представители на различни професионални съюзи и адвокати.

Кохерентността в работата на БИПИ по отношение популяризирането на Закона за защита на сигнализиращите лица през годината бе осигурена и чрез провеждането на две обучения за повишаване на капацитета на граждански

организации и на гражданското участие и контрол по темата сигнализиране за нередности. Обученията за граждански активисти преминаха под надслова **„Сигнализиране за нередности и защитата на сигнализиращите лица – практически аспекти“** и бяха проведени във Велико Търново и в Бургас. Те бяха посветено на новите права за гражданите и юридическите лица, които произтичат от приетия тази година Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (в сила от 4 май 2023 година) и как ползотворно новите процедури могат да бъдат използвани от гражданските активисти. Съгласно разпоредбите на закона за първи път в българското законодателство се създава фигурата на сигнализиращите лица, които оповестяват информация за нарушение, станало им известно в качеството им на работник, служител или държавен служител, като едновременно с това им предоставят и широк набор от права и легални процедури за тяхната защита.

Тема и автор	Дата
<u>Цветомир Тодоров за БТА: Законът, който дава защита на лица, подаващи сигнали за нарушения, влиза в сила, но това не означава, че каналите за сигнализиране ще започнат да функционират веднага</u>	04.05.2023 г.

3.3. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

През декември месец 2023 г. БИПИ публикува социоеконометричното изследване **„Частното здравеопазване в България – история, проблеми и перспективи“**. Изследването обхваща основните процеси в динамично развиващия се сектор на частното здравеопазване в България. Представена е историята на частното здравеопазване в страната след краха на тоталитарния социалистически режим през 1989 г., философията и етиката, на която неговото създаване стъпва, както и взаимодействието му и конфликтите с публичното здравеопазване. Едновременно с това анализът представя актуална количествена картина на частното здравеопазване в България за периода 2013-2023 г., като брой на частните болници през годините, тяхното географско разпределение, финансиране и предпочитани клинични пътеки. Фокус на изследването са и

някои от най-наболените проблеми на здравеопазването в България въобще, като кадровата обезпеченост на болниците, конкуренцията между публични и частни лечебни заведения, свръхконцентрацията на медицински грижи в някои части на страната и липсата им в други. Засегнати са и други важни теми, като собствеността на частните лечебни заведения и продължаващата липса на задължение те да провеждат обществени поръчки, когато работят с публични средства.

Във връзка с работата си по темата за защита на лицата подаващи сигнали за нередности през 2023 г. БИПИ проведе серия от обучения на специалисти, работещи в здравния сектор във връзка с новоприетия в началото на 2023 година

Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения. Това бяха първите обучения в страната изобщо във връзка с практическото приложение на новоприетия закон и начина, по който той овластява работещите хора. Законът също така задължава и почти всички работодатели в страната, частни и публични, в това число и всички медицински заведения, да създадат вътрешни канали за подаване на сигнали, гарантиращи съответно ниво на защита и конфиденциалност.

3.4. ЛОБИЗЪМ

Темата за лобизма и неговата регулация се появява спорадично в обществения дебат в България от десетилетия. Опитите за създаване на законодателна рамка на лобистките дейности през годините се провалят по различни причини. България е една от страните в Европейския съюз, която не е въвела законова регулация на лобизма. Към държавата са отправяни многократно препоръки за въвеждане на правна рамка за регулация на лобистката дейност от чуждестранни партньори като Европейската комисия (чрез годишните доклади за върховенство на правото за 2021 г. и 2022 г.), Групата държави за борба с корупцията (GRECO) към Съвета на Европа, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и др.

В Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021 – 2027 г.) и Пътната карта към нея се предвижда предлагането на законодателно решение за регулиране на лобизма. България поема ангажимент за „Влизане в сила на законодателни мерки за регулиране на лобистки дейности“ чрез Реформа C10.R2: Противодействие на корупцията от Националния план за възстановяване и устойчивост, чието изпълнение е свързано с финансови средства по линия на NextGenerationEU2. На 17.11.2023 г. Министерство на правосъдието публикува за обществено обсъждане Проект на Концепция за регулиране на лобистките дейности в Република България.

БИПИ активно се ангажира с темата и през 2023 г. инициира различни дейности в тази посока:

Български институт за правни инициативи, съвместно с други граждански организации, предостави становище по проекта на концепция.

БИПИ, Центърът за изследване на демокрацията и Програма Достъп до информация представиха [съвместно становище по Проекта на Концепция за регулиране на лобистките дейности от 17.11.2023 г.](#)

4. ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ И АНГАЖИРАНOST НА СТУДЕНТИТЕ

4.1. СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА

През 2023 г. в програмата се включиха трима студенти от СУ „Св. Климент Охридски“ – Биляна Борисова (специалност „Международни отношения“), Денислав Маринов и Стоян Трифонов (специалност „Право“). Студентите дадоха висока оценка по отношение натрупания опит и знания в хода на стажантската програма на БИПИ – част от обратните връзки, които ни дадоха споделяме тук:

Денислав Маринов

„В момента, в който четиримесечният ми стаж в БИППИ приключва, съм изпълнен с дълбоко чувство на благодарност. Това преживяване беше важна стъпка по пътя ми като студент по право, открехвайки пред мен вратата за гражданските организации и тяхната дейност като защитници на гражданското общество, правовата държава и демократичните ценности.

БИППИ е една от най-старите неправителствени организации в България, чийто екип ми показва много: дългогодишен опит, който споделят със стажантите, установени работни практики, които са ценни за всеки студент първопроходец, но най-вече спокойна и мотивираща среда, която те стимулира да се развиваш не само като професионалист, но и като личност. Тези месеци бяха особено вдъхновяващи и заради въздействащите инициативи на БИППИ, които наистина разшириха перспективата ми. Също така се оформя и алуمني общност на студентите, преминали през този стаж, който свързва и насърчава бъдещи проекти.

И така БИППИ остави у мен възприятието, че за каузите, които споделяме, трябва да се борим така упорито и постоянно, както екипът на фондацията го прави от началото си. Благодарение на стажа разбрах необходимостта не просто да наблюдаваме дейността на държавните органи в областта на назначенията, обществените поръчки и т.н., но и важноността целенасочено да помагаме за развитието на гражданското общество.

Когато пристъпвам напред към нови начинания, съм убеден, че опитът и знанията, които придобих по време на престоя си в БИППИ, ще ми послужат като солидна основа. Поради тази причина препоръчвам стаж в БИППИ на всеки студент с интерес в областта, който иска да развие полезни професионални умения и да обогати себе си, работейки върху интересните дейности на организацията.“

Биляна Борисова

„Изключително благодарна съм за възможността да бъда част от Българския институт за правни инициативи в рамките на стажантската им програма. Вярвам, че БИППИ е мястото, където всеки младеж с интерес към гражданския сектор и политиката може да придобие необходимите умения за работа в НПО сектора, а и не само, както и да задълбочи знанията си по редица теми и да ги приложи на практика. Приключвам стаж си с увереност, че практическите умения, придобити в БИППИ ще бъдат от огромна полза в по-

нататъшното ми развитие и вяра, че ще продължим да работим за по-активно гражданско участие и мониторинг, прозрачност на политиките и по-добра отчетност на институциите.

Искам да благодаря на целия екип на БИППИ, без които преживяването нямаше да бъде същото! Вашите опит и подкрепа ми позволиха да затвърдя познанията си в редица сфери, както и да черпя знания директно от източника благодарение на приятелската обстановка по време на работа!

С хиляди благодарности, от Биляна!”

Стоян Трифонов

„Завърших стажа си в Българския институт за правни инициативи с усещане за богато и изпълнено с множество възможности изживяване. Институтът предостави не само теоретични познания, но и практически умения. Екипът беше изключително представителен и професионален, създавайки вдъхновяваща работна обстановка. Станах част от дискутирането на множество нови идеи и подходи, които бих внедрил в бъдещата си кариера. Споделените моменти с колегите остават незабравими, направих ценни контакти и създадох осезаема връзка с областта на правните инициативи, мониторинг и работата на гражданския сектор.

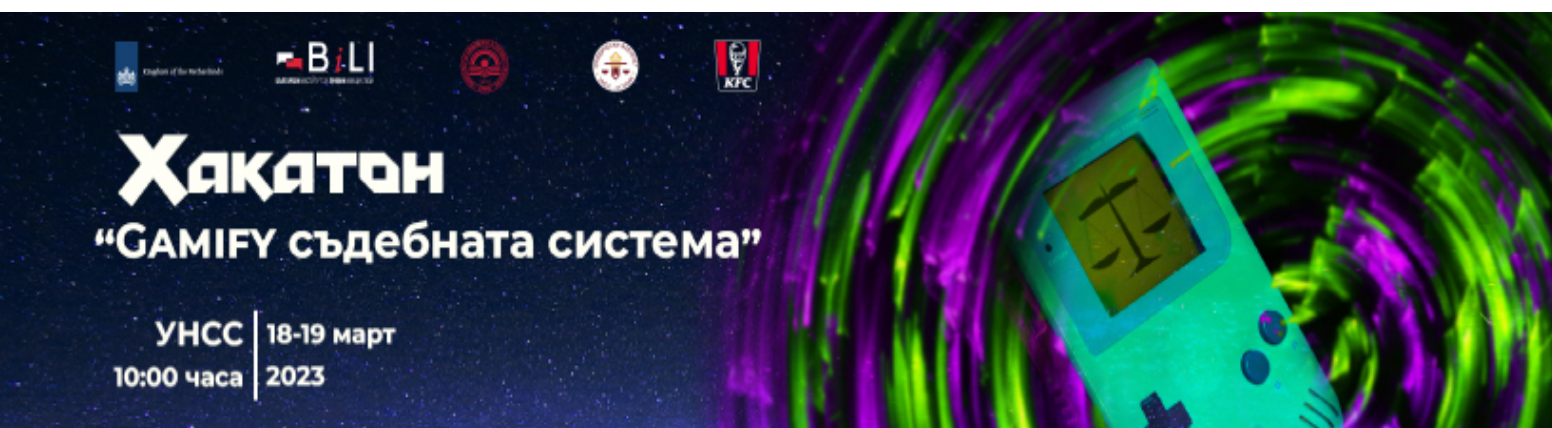
Приключването на стажа в Българския институт за правни инициативи ме прави удовлетворен и благодарен за всяка дадена възможност. Работата там не само надгради моите правни познания, но и ме насочи към иновативни и подходящи решения. Екипът – Мики, Тео, Цецо, Биляна, Исидора – беше истинска интелектуална общност, което подпомогна моята професионална и лична насока. Преживяването на различни правни предизвикателства ме научи да се справям с тях с увереност. Споделените моменти с колегите добавиха измерение на приятелство и сътрудничество, което ще помня дълго време. С благодарност гледам към този период и съм готов да приложа новопридобитите си умения в бъдещите си усилия.

Оставам винаги отворен да работим заедно с такъв екип от професионалисти и приятели!“

4.2 ПРАВЕН ХАКАТОН

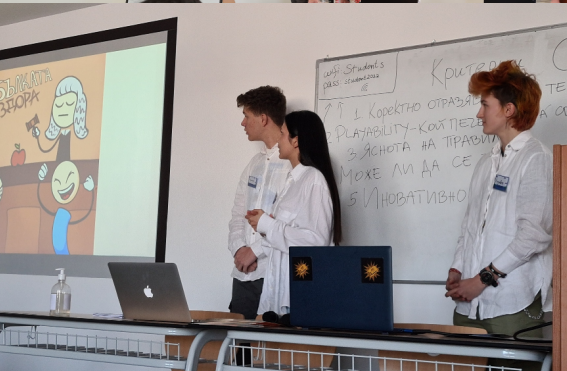
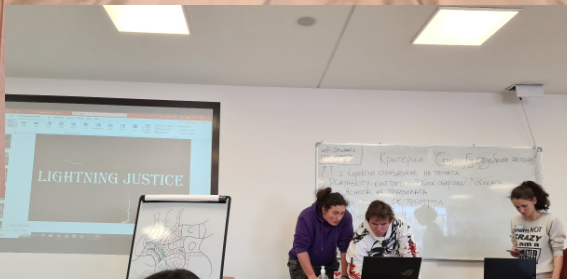
През 2023 г. БИПИ организира „Gamify съдебната система” – първият правен хакатон за гимназисти, съвместно с Университета за национално и световно стопанство (УНСС) и финансовата помощ на Посолството на Кралство Нидерландия. В рамките на два дни, шест отбора от столични училища работеха по създаването на модел/ концепция на игра, свързана със съдебната система. Видът на играта – настолна, компютърна или друга, зависеше изцяло от способностите и въображението на учениците. През първия ден на състезанието, ментори от сферата на компютърните игри, както и преподаватели по Право, даваха съвети и насоки на отборите, а вторият ден беше посветен на представянето на проектите на отборите пред жури, съставено от доц. д-р Захари Торманов, декан на ЮФ на УНСС, Биляна Гяурова-Вегертседер, директор на БИПИ, д-р Жения Лазарова, психолог и невроучен, създател на образователни игри и съдия Владимир Вълков от Софийски Градски Съд.

Въпреки особеността на темата, отборите успяха да създадат шест различни концепции за провеждането на съдебен процес – от концепция за игра, пресъздаваща съдебен процес с фентъзи елементи, през реално създадено демо за игра (с работещ код и графики), компютърна игра, в която изкуствен интелект, се опитва да повлияе положително в съдебния процес, но многократно обърква обстановката, до настолна игра, която позволява на играчите да сменят постоянно ролите си в даден съдебен процес.

Наградите бяха връчени от посланика на Кралство Нидерландия в България Н.Пр. Симон ван дер Бург. Ето ги и наградените отбори:

- **Първо място:** настолна игра „Ябълката на раздора“, разработена от отбора на Константин Симеонов (Втора АЕГ „Томас Джеферсън“), Паола Стефанова (Втора АЕГ „Томас Джеферсън“) и Елизавета Шевченко (НГПИ „Свети Лука“)
- **Второ място:** електронна игра „Judge IT“, разработена от отбора на Лилиа Беляшка, Елица Тодорова и Станимира Димитрова (Втора АЕГ „Томас Джеферсън“)
- **Трето място:** електронна игра „Guilty or not guilty“ на отбора на отбора на Матвей Охрименко, Наталия Мераджова и Ема Сергиева (128. СУ „Алберт Айнщайн“)

4.3. ГРАЖДАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ КАТО ИНСТРУМЕНТ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ДЕМОКРАТИЧНО ОБЩЕСТВО

Сред основните теми, върху които БИПИ работи от много години е популяризирането на проблеми, свързани с гражданското образование. В тази посока БИПИ има ползотворно партньорство с Посолството на Кралство Нидерландия по проекти, свързани с насърчаване на гражданското образование сред подрастващите в страната. Част от тази инициатива е създаването на образователното видео „Какво е Върховенство на правото“. Видео, за разлика от досегашното портфолио на БИПИ по темата, е насочено към ученици в средната степен на образованието. На 10 февруари 2023 г. видеото беше представено пред учениците от [Професионална гимназия по химични и хранителни технологии в град Пазарджик](#). В час по предмета „Гражданско образование“ учениците проведоха дискусия по темата, в която се включиха и Н. Пр. г-н Симон ван дер Бург, и директора на БИПИ, г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер, поставяйки фокус върху значимостта на активното гражданско участие на младите хора, както и върху необходимостта от познаване на основните ценности и принципи на демокрацията и правовата държава.

През годината БИПИ започна работа и по още 2 късометражни видеа, посветени на гражданското образование и по-специално на темите за политическите партии и справянето с корупцията. Във връзка с изработването на сценариите за видеата, през ноември и декември 2023 г. БИПИ проведе 2 фокус групи с гимназисти от Пловдив и Перник. Видеата предстои да бъдат представени в началото на учебната 2024-2025 година в различни училища в страната.

Тема и автор	Дата
Цветомир Тодоров за политическите последици от дефицитите в образованието по БНР Христо Ботев	10.05.2023 г.

5. БОРБА С ДЕЗИНФОРМАЦИЯТА

Контекстуалните промени и новите предизвикателства в резултат от войната в Украйна увеличиха съществено опасностите от кибератаки, вкл. разпространяване на дезинформация, манипулиране на общественото мнение, отправяне на заплахи и пр. с пропагандни цели, които поляризират, фрагментират, радикализират демократичните общества. Гражданските организации са особено уязвими в тази нова ситуация, защото част от посланията целят тяхното дискредитиране и маргинализирането на проблемните области, в които работят. Особено силно това важи за тези, които са фокусирани около върховенството на правото, правата на човека и справянето с корупцията. След преминаването на три специализирани обучения, екипът на БИПИ обобщи натрупаната информация и знания по темата в наръчник „Гражданският сектор срещу дезинформацията“.

Текстът на наръчника е организиран около базисни разбирания за дезинформацията и постигането на антилиберални пропагандни цели и има практикоприложен характер по отношение на ефективното и пълноценно противодействие на манипулативните кампании, насочени срещу гражданските организации, в т.ч. и на възможностите за

идентифициране, своевременна реакция и ранно сигнализиране. Целта на наръчника е да се повиши осведомеността и устойчивостта на гражданския сектор по отношение негативните ефекти от дезинформацията и делегитимиращите пропагандни кампании, като специално внимание е обърнато и на задълженията и отговорностите на гражданските организации в контекста на повишаващ се риск да бъдат въвлечени в някоя от многобройните схеми за пране на пари или да понесат последствия (вкл. и имиджови) от реализирането на зловредни цели на недобросъвестни субекти.

6. ДРУГИ

Тема и автор	Дата
<u>Д-р Теодор Славев за Евроком: Добре е примирението да не се превърне в съглашателство</u>	17.01.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев в Евроком коментира бъдещото присъединяване на България в Евророната</u>	07.02.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Партия агитира срещу изборите? Интересна българска иновация</u>	27.02.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев пред Дарик: Изкуственият интелект ще ни управлява, преди България да има редовен кабинет</u>	30.03.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Лошо правителство е по-добре отколкото да няма правителство</u>	21.04.2023 г.

Тема и автор	Дата
<u>Д-р Теодор Славев: "Шанс за кабинет има и партиите трябва да платят цената за него"</u>	24.04.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев за Mediapool: Западните ни партньори искат да видят и да говорят с редовен кабинет</u>	29.04.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер пред Euronews България: Виждам промяната като следствие на всички разговори на ГЕРБ през последните седмици и това беше като кулминация на техните заявки за стабилност, сериозно правителство и евроатлантическа ориентация</u>	12.05.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев пред Euronews Bulgaria: Вторият мандат вече е много по-труден за реализиране</u>	15.05.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев по Euronews България: Абсолютно възможно е с местните избори да имаме референдум за еврото</u>	03.07.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегертседер за БНР: ЕК ни дава кредит на доверие</u>	06.07.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Преди да се отхвърли или не референдума, трябваше темата да се обсъди от специалисти</u>	12.07.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Сглобката скърца, но работи. Квотата е 2:2:1 - за ГЕРБ, ПП-ДБ и ДПС</u>	19.07.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Историята на България стана залог на предизборната кампания</u>	30.08.2023 г.

Тема и автор	Дата
<u>Политологът Теодор Славев: ГЕРБ запазва влиянието си в областните градове, за ПП-ДБ е ключово да вземат София</u>	23.10.2023 г.
<u>Биляна Гяурова-Вегерстедер: Ако има мъдрост, трябва да влезем в Шенген до края на годината</u>	24.10.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев за Дневник: Ротацията е с по-голям заряд да разклати кабинета, отколкото местните избори</u>	26.10.2023 г.
<u>Цветомир Тодоров: Къде са спънките по пътя до обществена информация</u>	01.11.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев: Целта на свикването на Националния съвет на ГЕРБ е Борисов да сплоти партията около себе си</u>	13.11.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев по Bulgaria on Air: Политическото мнозинство в парламента зависи от избора на нов ВСС и главен прокурор</u>	28.11.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев за Дневник: 2023 година силно напомни, че демокрацията не е даденост</u>	26.12.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев пред Mediapool: Поколението на милениалите стъпи стабилно във властта и няма да си тръгва</u>	27.12.2023 г.
<u>Д-р Теодор Славев пред Euronews Bulgaria: Мнозинството има спешна нужда да отчете успехи</u>	15.12.2023 г.

7. ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

